

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ БИОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На VIII редовној седници Наставно-научног већа Биолошког факултета Универзитета у Београду, одржаној 10.06.2016. године, прихваћен је извештај ментора др Владимира Стевановића о урађеној докторској дисертацији **мр Предрага Лазаревића**, под насловом: **„Тресаве Србије класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* (Nordh. 1936) R. Tx. 1937. - флористичко вегетацијске карактеристике, угроженост и заштита“** и одређена је Комисија за преглед и оцену докторске дисертације у саставу: др Владимир Стевановић, редовни професор Биолошког факултета Универзитета у Београду, др Владимир Ранђеловић, редовни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу, др Марко Сабовљевић, ванредни професор Биолошког факултета Универзитета у Београду. Комисија је прегледала урађену докторску дисертацију кандидата и Већу подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

ОПШТИ ПОДАЦИ О ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Докторска дисертација кандидата мр Предрага Лазаревића под насловом **„Тресаве Србије класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* (Nordh. 1936) R. Tx. 1937. - флористичко вегетацијске карактеристике, угроженост и заштита“** написана је на 364 страна, од којих је 290 страна основног текста и 68 страна прилога (без пагинације). Дисертација садржи: 19 табела (7 у поглављу Увод и 12 у поглављу Резултати и дискусија), 62 слике (7 у поглављу Увод, 1 у поглављу Материјал и методе и 46 у поглављу Резултати и дискусија), 19 графикона (свих 19 у поглављу Резултати и дискусија) и 269 библиографских јединица. На почетку дисертације приложен је апстракт на српском и енглеском језику (6 страна без пагинације). На крају текста су 3 прилога. Пагинирани део дисертације подељен је у 6 поглавља: Увод, Циљеви истраживања, Материјал и методе, Резултати и дискусија, Закључак и Литература (290 страна).

АНАЛИЗА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

У докторској дисертацији кандидат мр Предраг Лазаревић је анализирао тресаве класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* у Србији.

У оквиру поглавља **„УВОД“** кандидат у оквиру 9 потпоглавља разматра општи, шири теоријски основ тресавске вегетацијске класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* у односу на различите типове других тресавских и влажних станишта и разматра дефиниције тресава са различитим концептима њихових класификација. У првом потпоглављу концизно су представљене опште географске, геолошке и климатске карактеристике истраживаног подручја - Републике Србије. Друго потпоглавље приказује историјски преглед истраживања тресава на националном нивоу од средине 19. века до данас, базирано на релевантним референцама из области флористике, геоботанике,

палеоботанике, фитогеографије, фитоценологије, екологије и заштите. Треће потпоглавље обухвата разматрања општих дефиниција влажних станишта, тресава, тресета и њихове међусобне корелације. У четвртном потпоглављу детаљније су представљени неки општеприхваћени системима класификација тресава на глобалном нивоу (омбротрофне-минеротрофне-прелазне; сиромашне-богате; пулсирајуће-повезане-полигоналне), што је послужило и као теоријски основ за израду дисертације. Петим потпоглављем разматрају се додатни, алтернативни концепти класификација тресава који до сада нису били разматрани или прихваћени на националном нивоу (браон маховинске-сфагнумске-измешане; концепт хумка-басен; концепт макротоп-мезотоп-микротоп; равне тресаве-нагнуте тресаве; концепт акротелм-катотелм). У шестом потпоглављу представљен је историјски приказ различитих схватања и класификација тресава и тресавских типова станишта на националном нивоу, уз критички осврт на њихов однос са коресподентним међународним системима. Овде је посебно разматран рад Јована Цвијића (1896) у вези класификације и пратеће терминологије тресава источне Србије. Седмим потпоглављем приказан је до сада коришћени синтаксономски преглед тресавске вегетације класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* у Србији, заједно са припадајућим EUNIS кодовима типова станишта. Приказан је и систематизовани синтаксономски преглед других типова вегетације који су у Србији забележени на тресавским стаништима, или у себи садрже и тресавске површине. У осмом потпоглављу кандидат је размотрио терминолошку проблематику везану за тресаве, са упоредном анализом језичких еквивалената у неким најзначајнијим светским језицима (енглески, немачки, руски, француски). У последњем, деветом потпоглављу увода кандидат је анализирао и картографски документовао глобалну и националну дистрибуцију тресета и тресава у ширем смислу, укључујући приказ дистрибуције тресава свезе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* у Србији.

У оквиру поглавља „**ЦИЉЕВИ ИСТРАЖИВАЊА**“, кандидат је представио концизан приказ циљева рада: анализа постојећих класификационих система; уобличавање општих теоријских поставки и дефиниција тресава и тресета, њихова генеза, екологија, дистрибуција и значај; систематизација свих релевантних публикованих и непубликованих података; синтаксономске и флористичке анализе прикупљених података о тресавама Србије; утврђивање актуелног стања и фактора угрожавања тресавске флоре и вегетације; анализа националне и међународне легислативе из области заштите природе; анализа до сада заштићених тресавских подручја у Србији са уоченим предностима и слабостима заштите.

У поглављу „**МАТЕРИЈАЛ И МЕТОДЕ**“ кандидат приказује примењену методологију сакупљања, идентификације, организације, обраде, приказа и анализе података која је обављена формирањем електронске базе података и коришћењем одговарајућих програмских пакета. Представљено је подручје и временски опсег теренских истраживања, преглед коришћене ботаничке литературе за детерминацију и номенклатуру, начин и место сакупљања и депоновања биљног материјала и израде фитоценолошких снимака. У поглављу се даље наводе методе таксономских и вегетацијских анализа са концизним приказом коришћених статистичких метода. У оквиру софтверске обраде података употребљени су програми: TURBOVEG, JUICE7, PC-ORD5, STATISTICA 5.1, MS Excel, Google Earth Pro. Јасно су приказани коришћени параметри и вредности коефицијената различитих статистичких анализа. Обзиром да је национални сет фитоценолошких података о тресавама класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* анализиран и у оквиру обједињене, широке базе података ове класе на нивоу Европе, приказана је карта дистрибуције свих коришћених фитоценолошких снимака и методолошки приступ овим анализама.

Резултати рада и дискусија су обједињени у једном поглављу „**РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА**“ са пет потпоглавља. У првом представљен је детаљан предлог нове синтаксономске класификације тресавске вегетације класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* у

Србији. Предлог је заснован на резултатима обједињене анализе свих доступних публикованих и непубликованих фитоценолошких снимака са простора целе Европе, западног Сибира и југоисточног Гренланда (Peterka et al. 2016 submitted), и у сагласности је са предлогом пан-Европске класификације тресавске вегетације до нивоа свеза: EuroVegChecklist. Такође, овим синтаксономским предлогом су обухваћене и биљне заједнице односно фитоценолошки снимци који су иницијално искључени из анализе на нивоу Европе (недетерминисане маховине, неиспуњавање строжих предефинисаних критеријума), али су накнадно анализирани у оквиру целокупног националног сета података. Представљени синтаксономски преглед је резултат свих поменутих анализа и експертске процене аутора. Поред биљних асоцијација које су сврстане у одговарајуће више синтаксономске категорије, издвојено су приказане асоцијације које гравитирају одређеним свезама, али им синтаксономски статус још увек није довољно јасан. Називи новодокументованих асоцијација у неким случајевима су још увек радни и захтевају даљу анализу и обраду. За класу *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* и припадајуће редове представљене су дијагностичке врсте, док је за свезе дат одвојени приказ дијагностичких врста на нивоу Европе и Балканског полуострва, као и дијагностичке, константне и доминантне врсте на нивоу Србије. Класа *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* W. Koch 1926 у Србији је представљена са два реда: *Caricetalia fuscae* W. Koch 1926 emend. Nordhagen 1937 и *Caricetalia davallianae* Br.-Bl. 1950. Унутар реда *Caricetalia fuscae* издвојене су свезе *Caricion fuscae* Koch 1926, *Sphagno-Caricion canescentis* Passarge (1964) 1978 и *Narthecion scardici*, док је ред *Caricetalia davallianae* представљен свезом *Caricion davallianae*. Централна свеза реда *Caricetalia fuscae* је *Caricion fuscae*. Ова свеза је представљена умерено богатим, благо киселим и мезотрофним тресавима. Дијагностичке врсте на нивоу Европе су: *Viola palustris* и *Agrostis canina*, а на нивоу Балкана: *Sphagnum subsecundum*, *Carex nigra* и *Eriophorum angustifolium*. Дијагностичке врсте на нивоу Србије су: *Carex echinata*, *Carex nigra*, *Eriophorum angustifolium*, *Nardus stricta*, *Sphagnum* sp., *Sphagnum subsecundum*. Унутар свезе *Caricion fuscae* анализирано је 19 асоцијација заједно са још 1 снимком (*Potentillo-Salicetum rosmarinifoliae*) који одговара овој свези. Свеза *Sphagno-Caricion canescentis* укључује сиромашне, киселе минеротрофне тресаве (pH често око 4) претежно условљене присуством подземних вода са врло малом концентрацијом Са, али је количина хранљивих материја још увек већа него код омбротрофних тресави класе *Oxycocco-Sphagnetes*. Преовладавају ацидофилне врсте, а у маховинском слоју најчешће доминирају тресетнице: *Sphagnum recurvum* agg. (*S. fallax*, *S. flexuosum*). Дијагностичке врсте на нивоу Европе су: *Sphagnum recurvum* agg., *Vaccinium oxycoccos* agg. и *Polytrichum commune*, а на нивоу Балкана: *Sphagnum recurvum* agg., *Menyanthes trifoliata*, *Carex rostrata*, *Carex curta*, *Potentilla palustris*, *Equisetum fluviatile*, *Sphagnum palustre* s.l. Дијагностичке врсте на нивоу Србије су: *Carex rostrata*, *Equisetum fluviatile*, *Menyanthes trifoliata*, *Polytrichum commune*, *Sphagnum fallax*, *Sphagnum flexuosum*, *Sphagnum fuscum*... Свези *Sphagno-Caricion canescentis* придружене су 4 асоцијације заједно са делом још једне (*Potentillo-Salicetum rosmarinifoliae*). *Narthecion scardici* представља Балканску ендемичну и терцијарно реликтну свезу. Схваћена у новом, ширем смислу представља алпијске, ниско продуктивне, базе умерено богате до богате тресаве. Карактерише се присуством Балканско ендемичних таксона попут: *Narthecium scardicum*, *Pinguicula balcanica*, *Primula deorum*, *P. farinosa* subsp. *exigua*, *Pseudorchis frivaldii*, *Willemetia stipitata* subsp. *albanica*, *Carex nigra* var. *macedonica*, *Silene asterias*, *Soldanella pindicola* и другим. Дијагностичке врсте на нивоу Балкана, укључујући и Бугарске планине су: *Pinguicula balcanica*, *Primula frondosa* subsp. *exigua*, *Primula deorum*, *Scapania irrigua*, *Sphagnum platyphyllum*, *Saxifraga stellaris*, *Taraxacum* sect. *alpina*, *Nardus stricta*. Дијагностичке врсте на нивоу Србије су: *Carex ferruginea*, *Dactylorhiza cordigera* subsp. *bosniaca*, *Narthecium scardicum*, *Pinguicula balcanica*, *Pseudorchis frivaldii*, *Willemetia stipitata* ssp. *albanica*. Прихватање овако широко схваћене свезе још увек чека верификацију. Унутар свезе *Narthecion scardici* сврстане су 3

асоцијације заједно са још једном која гравитира овој сези. Свеза *Caricion davallianae* је представљена вегетацијом базифилних, алкалних минероторфних тресава са кречњака, кречњачких седимената, метаморфних стена или ултрабазичних (серпентинитских) подлога. Дијагностичке врсте на нивоу Европе су: *Carex panicea*, *C. flacca*, *Juncus articulatus*, *Blysmus compressus*, *Molinia caerulea*, *Juncus inflexus*, *Eleocharis quinqueflora*, *E. uniflora*, *Campylium stellatum*, *Palustriella commutata*, *Cratoneuron filicinum*, *Philonotis calcarea*, *Leontodon autumnalis* и *Plantago media*, а на нивоу Балкана: *Carex davalliana*, *Carex hostiana*, *Valeriana dioica* s.l., *Carex panicea*, *Potentilla erecta*, *Succisa pratensis*, *Palustriella commutata* s.l., *Briza media*, *Schoenus ferrugineus*, *Tofieldia calyculata*, *Sesleria caerulea* и *Leontodon hispidus*. Дијагностичке врсте на нивоу Србије су: *Carex distans*, *Carex hostiana*, *Carex panicea*, *Carex paniculata*, *Eriophorum latifolium*, *Juncus articulatus*, *Molinia caerulea*, *Prunella vulgaris*, *Valeriana dioica* ssp. *simplicifolia*, *Campylium stellatum*. У другом потпоглављу представљен је предлог националне класификације тресавских типова станишта хармонизован са одговарајућим међународним еквивалентима (EUNIS, NATURA2000, Bern Convention Resolution No. 4 (1998)). Са становишта међународне заштите, од посебног су значаја типови станишта: E2.2 Прелазне тресаве (NATURA 2000: 7140 Прелазне и плутајуће тресаве; Bern Convention: D2.3 Прелазне и плутајуће тресаве); E3.1 Богате тресаве (NATURA 2000: 7230 Тресаве богате базама; Bern Convention: D4.1 Богате тресаве, укључујући еутрофне тресаве са високим зељастим биљкама и кречњачке изворе и потоке). У трећем потпоглављу приказани су резултати хијерархијске кластер анализе (PC-ORD) и ординационе DCA анализе фитоценолошких снимака тресавске вегетације класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* у Србији (без експертског уплива). Издвојено је 7 кластера означених као 1: „*Sphagnum - Carex rostrata*“ група, 2: „*Braon mahovine-Carex rostrata*“ група, 3: „*Nardus stricta-Eriophorum angustifolium*“ група, 4: „*Narthecium scardicum*“ група, 5: „*Carex nigra*“ група, 6: „*Comarum palustre - Menyanthes trifoliata*“ група и 7: „*Braon mahovine-Eriophorum latifolium*“ група. У четвртном потпоглављу приказани су резултати таксономских анализа васкуларне флоре. Укупно је констатовано 340 таксона васкуларне флоре и 58 маховина и јетрењача. Таксономски спектар најбројнијих фамилија и родова васкуларне флоре указује да је на тресавама најзаступљенија фамилија *Cyperaceae* (10,8%), затим следе *Composita* и *Graminea* (9,9%), *Rosaceae* (5,8%), *Ranunculaceae* (4,7%) и друге, док је код родова најзаступљенији *Carex* (8,4%), затим следе *Ranunculus* (3,5%), *Juncus* (2,9%), *Trifolium* (2,9%) и други. Анализа животних форми васкуларне флоре тресава Србије указује на апсолутну доминацију хемикриптофита које чине 60,5%, следе геофите 18,6%, терофите 8,1%, фанерофите 5,2%, хамефите 4,4% и хидрофите 1,7%. Анализе животних форми урађене су и по појединачним свезама. Хоролошком анализом утврђено је процентуално учешће 9 основних ареал типова у флори тресава: Бореални (23%), Евроазијски (22%), Евроазијски-планински (21%), Средњеевропски (21%), Холарктички (8%), Аркто-алпијски (2%), Медитеранско-субмедитерански (1%), Космополитски (1%) и Понтски (0,3%). Кандидат је даље детаљније анализирао структуру различитих група флорних елемената по појединачним основним ареал типовима. Следи упоредна анализа ареал типова по појединачним свезама. У односу на компаративне резултате хоролошких анализа ареал типова на нивоу појединачних свеза и класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae*, највећа одступања утврђена су код свезе *Narthecion scardici*. Овде је Евроазијско-планински ареал тип заступљен са преко 55%, на супрот вредности нивоа класе од 22%, Аркто-алпијски са 6% наспрам 2% на нивоу класе, док је Евроазијски је заступљен са мање од 2% наспрам 22% на нивоу класе а Средњеевропски ареал тип са уделом мањим од 2% наспрам 20% на нивоу класе. Анализом диверзитета тресавске флоре у односу на 4 групе планинских система, највећи диверзитет констатован је на Динаридима (60%), затим Родопима (44%), Скардо-пиндским планинама (38%) и Карпато-балканидима (32%). Степен флористичке сличности је највећи између Динарског и Скардо-пиндског система, од њих се значајније разликује флора

Родопског планинског система, а најмање сличности флоре са претходно поменутих планинским системима има Карпато-Балкански планински систем. У петом потпоглављу је кандидат анализирао аспекте заштите тресава на глобалном и националном нивоу. Приказана је релевантна национална и међународна легислатива, разматрана заштита тресава класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* у оквиру национално и међународно заштићених подручја и извршена анализа уочених недостатака. На сличан начин обрађена је и проблематика правних механизма заштите појединачних врста са тресава и њихових станишта. Кандидат сугерише више корака у смислу унапређења постојећих механизма заштите. Додатно је размотрен проблем угрожавања тресава на глобалном и националном нивоу, са посебним освртом на актуелне трендове туристичког развоја на просторима Копаноника, Голије, Старе планине и Шар планине. У шестом потпоглављу се врло концизно разматрају конкретни механизми рестаурације нарушених тресава. Кандидат сугерише извођење процеса рестаурације детаљном разрадом неколико конкретних корака: израда рестаурационог плана; дефинисање циљева рестаурационог плана и техничко извођење рестаурације. Потпоглављем је приказан и пример конкретних рестаурационих мера и техника.

У поглављу „ЗАКЉУЧАК“, кандидат сумира резултате добијене из докторске дисертације и изводи закључке везане за синтаксономске особености, класификацију типова станишта, резултате ординационе анализе класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae*, таксономске карактеристике тресавске флоре, и даје критички осврт на проблематику заштите тресавских станишта и врста. Истиче се да је предлогом новог синтаксономског система дошло до синонимизирања и подређивања свезе *Carici-Nardion* V. Randelović 1998 свези *Caricion fuscae*, свеза *Salici-Betulion pubescentis* V. Randjelović 1994 се није као засебна издвојила већ је синонимизирана у *Salici pentandrae-Betulion pubescentis* Clausnitzer in Dengler et al. 2004, а свеза *Rhynchosporion albae* Koch 1926 је одбачена, док су њене асоцијације сврстане у *Caricion fuscae* и *Sphagno-Caricion canescentis*. За Србију се по први пут наводи свеза *Sphagno (recurvi)-Caricion canescentis* са припадајућим и гравитирајућим асоцијацијама (фитоценолошким снимцима), уз јасну напомену да њено прецизно разграничење са свезом *Caricion fuscae* на нивоу Србије још увек није сасвим јасно. Свеза *Caricion davallianae* је раније литературно навођена за Србију, али без публикованих фитоценолошких снимака, па је сада у овом смислу допуњена и потврђена. На крају овог поглавља, кандидат је изнео генерални закључак да студија представља свеобухватан преглед информација и података о тресавама у ширем смислу, о тресавској вегетацији класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* у Србији, њеној дистрибуцији, еколошким специфичностима, синтаксономским и таксономским карактеристикама и актуелној заштити. У исто време, кандидат истиче да је овом студијом отворен читав низ нових питања и проблема, и да следи процес даље верификације и допуне података и додатних, финијих анализа са извођењем одговарајућих закључака.

Поглавље „ЛИТЕРАТУРА“ садржи 269 библиографских јединица. Литературни извори су адекватно и на одговарајућим местима цитирани у тексту докторске дисертације.

Поглавље „ПРИЛОЗИ“ садржи 26 фитоценолошких табела, преглед васкуларне флоре са маховинама и јетрењачама и предлог нове синтаксономске класификације тресава класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae*.

Б) ПУБЛИКОВАНИ РАДОВИ И САОПШТЕЊА ИЗ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Б1. Радови у часописима међународног значаја

1. Ellis, L.T., Asthana, A K., Sahu, Vinay., Bansal, P., Nath, V., Erzberger, P., Hallingbäck, T., Infante, M., **Lazarević, P.**, Luis, L., Medina, R., Ochyra, R., Pande, N., Papp, B., Plášek, V., Sabovljević, M., Sawicki, J., Sim-Sim, M., Stebel, A., Suárez, G M., van Rooy, J., Phephu, N. (2011): New national and regional bryophyte records 27. *Journal of Bryology* 33(2): 158-162. **M22**
2. **Lazarević, P.**, Pantović, J., Szurdoki, E., Papp, B., Sabovljević, M. (2016): Distribution, ecology and threat status evaluation of *Sphagnum* species in Serbia. *Wulfenia* 23 (accepted). **M22**
3. Peterka, T., Plesková, Z., Palpurina, S., Kalníková, V., **Lazarević, P.**, Hájek, M. (2016): *Meesia triquetra*, a new relict moss for the Republic of Macedonia. *Herzogia* 29(1): 66-71. **M23**

Б2. Радови у часописима домаћег значаја

1. **Lazarević, P.** (2013): Mires of Serbia – distribution characteristics. *Botanica Serbica* 37(1): 39-48. **M24**
2. **Lazarević, P.** (2014): Florističke odlike područja Peštersko polje na Pešterskoj visoravni (jugozapadna Srbija). *Zaštita prirode* 64/1: 11-20. **M53**

Б3. Конгресна саопштења на скуповима међународног значаја:

1. Pantović, J., **Lazarević, P.**, Nikolić, N., Sabovljević, M. (2013): Distribution of the peat-bogs in Serbia with special emphasis on *Sphagnum*. Book of Abstracts. 4th Croatian Botanical Symposium with international participation, Split, Croatia, September 27 – 29, p. 151. **M34**
2. Stojnić, N., **Lazarević, P.** (2013): Peštersko Polje – Ramsar site in Serbia. Abstract Book. First International Workshop on Dinaric Karst Poljes as Wetlands of National and International Importance, Livno, Bosnia & Herzegovina, 30 September – 02 October, p. 11. **M34**

Б4. Конгресна саопштења на скуповима домаћег значаја:

1. **Lazarević, P.** (2010): Mires of Serbia. Knjiga Apstrakata. 10. Simpozijum o flori jugoistočne Srbije i susednih regiona, Vlasinsko jezero, Srbija, 17.-20. Jun, p. 39-40. **M64**

МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Докторска дисертација кандидата мр Предрага Лазаревића, под насловом: „**Тресаве Србије класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* (Nordh. 1936) R. Tx. 1937. - флористичко вегетацијске карактеристике, угроженост и заштита**“ представља обимну, детаљну и критички орјентисану студију специфичне зељасте вегетације влажних планинских станишта у Србији. Посебна вредност ове дисертације је та што она на свеобухватан начин расветљава комплексну геоботаничку проблематику специфичне вегетације какве су планинске тресаве које су данас у великој мери рефугијалног карактера, односно представљају реликте бореалне вегетације преостале од времена глацијација. На то указују хоролошке анализе тресавске флоре по биљним заједницама и вегетацијским свезама у којима су бореални елементи и данас најзаступљенији.

Резултати истраживања проистекли из ове докторске дисертације до сада су објављени у: два рада штампана у часописима међународног значаја (један категорије М22 и један категорије М23), док је трећи прихваћен и биће објављен до краја 2016. године (категирија М22, приложена потврда о прихватању рада), два рада националног значаја (један категорије М24 и један категорије М53), као и два саопштења штампана у изводу на скуповима међународног (категирија М34) и једном саопштењу штампаном у изводу на скупу националног значаја (категирија М64). Важно је нагласити да је кандидат мр Предраг Лазаревић члан експертског тима европских ботаничара који се баве истраживањима и синтаксономијом тресавске вегетације Европе.

Узимајући у обзир обим и квалитет докторске дисертације и начин на који су изложени и интерпретирани резултати истраживања, Комисија сматра да докторска дисертација кандидата мр Предрага Лазаревића, под насловом: „**Тресаве Србије класе *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* (Nordh. 1936) R. Tx. 1937. - флористичко вегетацијске карактеристике, угроженост и заштита**“ представља вредно научно дело које значајно доприноси разумевању сложених фитогеографских и еколошких карактеристика и односа различитих синтаксона тресавске вегетације у Србији. Једном речју, ова докторска дисертација је свестрано урађено синтетичко геоботаничко дело. Имајући у виду несумњиву научну вредност ове дисертације, како фундаментално ботаничку, тако и примењену за очување екосистемског и специјског биодиверзитета у Србији, Комисија са посебним задовољством предлаже Наставно-научном већу Биолошког факултета Универзитета у Београду да прихвати овај извештај и одобри јавну одбрану докторске дисертације.

У Београду, 02. 08. 2016. године.

КОМИСИЈА:

Др Владимир Стевановић, редовни професор
Биолошки факултет Универзитета у Београду

Др Владимир Ранђеловић, редовни професор
Природно-математички факултет
Универзитета у Нишу

Др Марко Сабовљевић, ванредни професор
Биолошки факултет Универзитета у Београду

Carinthian Botanic Center
Regional Museum of Carinthia
Prof.-Dr.-Kahler-Platz 1
9020 KLAGENFURT / WOERTHERSEE
AUSTRIA

☎ ++43 (0)50 536 30531
✉ roland.eberwein@landesmuseum.ktn.gv.at

Klagenfurt, 18.07.2016

Prof. Dr. Predrag Lazarević
Institute for Nature Conservation of Serbia
dr Ivana Ribara 91
11070 Novi Beograd
Serbia

Re: Your manuscript "Distribution, ecology and threat status evaluation of *Sphagnum* species in Serbia" submitted for publication in Wulfenia

Dear Dr. Predrag Lazarević,

thank you for submitting your manuscript "Distribution, ecology and threat status evaluation of *Sphagnum* species in Serbia" (co-authors Jovana Pantović, Erzsebet Szurdoki, Beata Papp and Marko Sabovljević) for publication in Wulfenia.

I am pleased to inform you that we will include your paper in Wulfenia 23 (2016).

We start editing your paper in August.

Yours sincerely

Roland K. Eberwein
Editor-in-Chief